

หยิบฉวย

พระอาจารย์สงบ มนัสสนุโต

เทศน์พระ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เราฟังธรรมะเราจะร่วมลงอุโบสถ เราร่วมลงอุโบสถเพราะภาชนะ
สิ่งใดที่จะรองรับสิ่งที่มีคุณค่ามันต้องมีความสะอาดบริสุทธิ์ ถ้ามีความสะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม
สิ่งที่เกิดขึ้นจากภาชนะที่สะอาดบริสุทธิ์ สิ่งนั้นมันจะมีคุณค่า ฉะนั้นเวลาลงอุโบสถๆ เห็นไหม
อุโบสถสามัคคี ความเป็นสามัคคีธรรม สามัคคีธรรมเพื่อความเป็นอยู่ เพื่อความสะอาดบริสุทธิ์
ใจ เพื่อความสะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม สิ่งที่สะอาดบริสุทธิ์สิ่งนั้นพอเราได้สิ่งนั้นมาแล้วมันจะ
เป็นสัมมาทิฏฐิความเห็นที่ถูกต้องและดีงาม

ถ้าเป็นมิจฉาทิฏฐิ มิจฉาทิฏฐิใจ มิจฉาทิฏฐิคือความเห็นของเรา เราเห็นของเรา เราเห็น
สิ่งใดๆ แล้วเราเห็นตามปัญญาของเรา เราก็ว่าสิ่งนั้นถูกต้อง ถ้าสิ่งนั้นถูกต้องๆ สิ่งนั้นถูกต้อง
ด้วยใจไปด้วยความเห็นของเราคือกิเลสของเรา ถ้ากิเลสของเรามีความเห็นพอใจสิ่งใด มัน
ก็อาศัยสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ความพอใจของเรา เห็นไหม ลงอุโบสถสามัคคี นี่เป็นความสามัคคี
ธรรมๆ สามัคคีธรรมในไหน สามัคคีธรรม นี้ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ

ถ้าสามัคคีธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งนั้นเป็นความสะอาด
บริสุทธิ์ ความสะอาดบริสุทธิ์นั้นจะพยายามจะรักษาหัวใจของเรา หัวใจของเรานั้นมันจะไป
ตามแต่กิเลส กิเลสมันพอใจสิ่งใดทำอะไรเราก็พอใจสิ่งนั้น ถ้าพอใจสิ่งนั้น เห็นไหม ความ
เป็นอยู่เรานั้นจะเศร้าหมองไปเรื่อยๆ ถ้าความเศร้าหมองไปเรื่อยๆ ความสะอาดบริสุทธิ์มันจะ
มาจากไหน ความเศร้าหมองๆ สิ่งที่ได้มานั้นก็ได้มาด้วยความเศร้าหมอง สิ่งที่ได้มาด้วยความ
เศร้าหมอง เห็นไหม ชีวิตมันจะเศร้าหมอง

ถ้าชีวิตมันจะสะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม ถ้าความสะอาดบริสุทธิ์เราต้องชวนขวย ปลาเป็น
ปลาเป็นต้องว่ายทวนน้ำ การว่ายทวนน้ำมันต้องออกแรงทั้งนั้น นี่ก็เหมือนกันชีวิตของเรา เรา
ทำคุณงามความดีของเรา เราต้องออกแรงของเรา ความออกแรงอันนั้นมันฝืน มันฝืนกิเลสไป
ถ้าเราไม่ฝืนกิเลส กิเลสมันจะชักมันจะโน้มนำเราไป ถ้าโน้มนำเราไป เห็นไหม วันนี้มาลง
อุโบสถ คำว่าลงอุโบสถ เห็นไหม ถึง ๑๕ คำเราจะลงอุโบสถกันหนหนึ่ง ลงอุโบสถหนหนึ่งด้วย
การเข้าหมู่ เข้าหมู่เพื่อความสะอาดบริสุทธิ์ ความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา

เวลาคนเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ตั้งใจจะออกบวช เห็นไหม เวลาบวชขึ้นมาเนี่ย บวชมาเป็นพระ ถ้าบวชเป็นพระขึ้นมา เวลาคนที่ปรกติเขาจะต้องมีศีลมีธรรม แต่ศีลธรรมยกเว้นต่อเมื่อพระป่วยหรือพระที่วิกลจริต ถ้าพระวิกลจริต เวลาปฏิบัติไปแล้ววิกลจริตนะ นั่นนะเขายกไว้ก่อน แต่ถ้ากลับมาเป็นปรกติแล้วเนี่ยมันก็ต้องถือธรรมวินัย ต้องตามธรรมวินัยนั้น เพราะฉะนั้นมันจะเข้าหมู่ไม่ได้ เห็นไหม การเข้าหมู่ๆ นี้

การเข้าหมู่ได้ด้วยความสะดวกกันๆ ด้วยความเห็นในสัปปายะ ๔ ด้วยความเห็นเสมอกัน ถ้าความเห็นเสมอกันมันไม่รังเกียจต่อกัน ถ้ามันไม่รังเกียจต่อกัน อยู่ด้วยกันด้วยความร่มเย็นเป็นสุขใจ แต่ถ้ามีความรังเกียจต่อกันมันก็จะแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ถ้ามันแบ่งฝักแบ่งฝ่ายไปแล้วเนี่ยมันจะเป็นก๊กเป็นเหล่า พอเป็นก๊กเป็นเหล่าต่อกันมากขึ้นไปก็เป็นนิกาย นิกายก็เป็นหมู่เป็นเหล่ากันไปไง แต่ถ้าธรรมวินัยแล้ว คำว่านิกายๆ เนี่ยมันแค่ชื่อๆ เพราะคือความเห็นผิดของคนมันก็ชักนำให้ความเห็นผิดไปอย่างนั้นไง แต่ถ้าความเห็นที่ถูกต้องดีงามไง ถ้าเห็นความถูกต้องดีงาม ถูกต้องดีงามที่ไหน ถูกต้องดีงามก็ธรรมวินัยไง

นี่ละศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ นี่ศีล ๒๒๗ อุโบสถศีล เรามาบททวนศีลของพวกเราไง ถ้าศีลของเราสะอาดบริสุทธิ์ นี่ถ้าเป็นทางโลกๆ เห็นไหม ทางโลกสิ่งทีว่ในทางสาธาณสุข เขามีการคำนวณทั้งนั้น คนเราเป็นจิตไม่ปรกติเท่าไร จิตมีความผิดพลาดเท่าไร เห็นไหม เหมือนกันสิ่งที่เวลาพระประพฤติปฏิบัติขึ้นไปแล้วถ้ามันเสียหาย เห็นไหม สิ่งนี้ภิกษุใช้ ยกเว้นในวินัย เห็นไหม ภิกษุที่เสียสติไป

แต่ถ้าเวลาจะบวชขึ้นมา เวลาคนจะบวชขึ้นมาต้องสมบูรณ์ ความสมบูรณ์ขึ้นมา แต่ทางโลกเขา เขามีโรคของเขา โรคหยิบฉวย คนจะร่ำรวยขนาดไหน แม้แต่เป็นดาราที่มีชื่อเสียง เวลาเขาไปเห็นของในห้างเขายังหยิบฉวย หยิบฉวยเอามันเป็นโรคความอยากได้ ความอยากมันควบคุมตัวเองไม่ได้ ความหยิบฉวยนั้นนะหยิบฉวยของเขา หยิบฉวยของเขาด้วยความอยากคิดว่ามันต้านทานไม่ได้ไง แต่ถ้ามันทางสาธาณสุขของเขา เวลาเขาจะรักษาเขาจะรักษาของเขา เขาต้องทำให้เขาเป็นปรกติ ปรกติก็ต้องเคารพธรรมวินัยไง ปรกติก็ต้องเคารพกฎหมาย

นี่มันเป็นสิทธิ์ๆ ของมีเจ้าของ เราจะไปหยิบฉวยของเขาได้ยังไง ถ้าหยิบของเขาไม่ได้ ถ้ามาเป็นปรกติๆ ก็มีกฎหมายบังคับ มีสิทธิตามกฎหมาย เราไปเห็นกล่องของเขา เราจะหยิบฉวยเอาด้วยความเร้าของโรคภัยไข้เจ็บ เป็นโรคชนิดหนึ่งนะ โรคชนิดหนึ่งคือความไม่ปรกติของจิต ถ้าความไม่ปรกติของจิต เห็นไหม โรคหยิบฉวย ถ้าหยิบฉวยเพราะมันหยิบฉวยไปด้วย มันจะว่าคนที่มันมีศรีสุข เขาจะร่ำรวยขนาดไหนมันมีของมันโดย ๗๕ เปอร์เซนต์ ในทางสาธาณสุขเขากำหนดว่าโรคนี้ในมนุษย์มีอยู่ ๗๕ เปอร์เซนต์ เป็นโรคจิตอยากหยิบฉวย

อยากจะเอาของคนอื่นไง อยากจะเอาของคนอื่นมันต้องมีศีลธรรมมาเป็นที่บังคับไว้

แต่ถ้ามันมีศีลมีธรรม เห็นไหม มันเป็นของของเขา มันไม่ใช่ของของเรา ถ้าเป็นของของเรา เห็นไหม เขายังวินิจฉัยได้ว่าเป็นโรค เป็นโรคทางจิตๆ โรคหยิบฉวย หยิบฉวยเอาของคนอื่น หยิบฉวยเอาของที่อยากได้ ทั้งๆ ที่ตัวเองก็มีเงินมีทอง ทั้งๆ ที่ตัวเองก็มีกำลังซื้อทุกอย่างพร้อมแต่ทำไมไปหยิบฉวยเอาของที่ไร้ค่าอย่างนั้น แต่มันเป็นเพราะบกพร่องทางจิต คนที่บกพร่องทางจิตมันถึงจะหยิบฉวยอย่างนั้น นี่มันเป็นโรคชนิดหนึ่ง เห็นไหม โรคชนิดหนึ่งเขาก็ต้องรักษาให้เขามาเป็นปกติ ถ้ากลับมาเป็นปกติต้องมาเคารพสิทธิ์ของคนอื่น เคารพสิทธิ์ของเรา เคารพสิทธิ์ของทุกๆ คน ถ้ามันกลับมาเป็นปกตินะ นี่ในทางโลกเขายังวินิจฉัยได้

นี่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถ้าพระพุทธศาสนาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ตระหนี่ถี่เหนียว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาจะรู้สัตว์ชนสัตว์ เห็นไหม ธรรมะๆ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีกำมือในเรา ท่านให้หมดเลยๆ แต่เราเอาไว้ไม่ได้

เราศึกษา เห็นไหม ดูลิ ที่เขาศึกษาปริยัติๆ กัน เขาว่าเขามีความรู้ๆ นะ นั่นนะธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้นนะ แต่ว่าไปหยิบฉวยมากี่ใช้ พอหยิบฉวยขึ้นมาแล้วขยายความ พอขยายความว่าใครมีปัญญาเล็กน้อยแค่ไหน ถ้ามีปัญญาเล็กน้อยแค่ไหน นี่เป็นของของตนหรือไม่ ถ้ามันไม่เป็นของตนมันเป็นของใคร มันเป็นของประจำโลกนี้ไง มันเป็นของประจำโลกนี้ มันเป็นทางวิชาการ มันเป็นการศึกษา การศึกษาค้นคว้าทางทฤษฎี ใครก็ศึกษา ใครก็ค้นคว้าได้ๆ ค้นคว้าขึ้นมาแล้ว เห็นไหม ดูลิ ในทางวิชาการ เวลาเขาศึกษากันแล้วเขาต้องทบทวนของเขาๆ ทบทวนของเขา ทบทวนของเขา นี่ทบทวนขึ้นมาเพื่อให้ความรู้ที่มันชัดเจนใจ

แต่เวลาภาคปฏิบัติของเรา เห็นไหม วางให้หมดๆ ต้องทำความสะอาด เรามาลงอุโบสถกัน เห็นไหม ด้วยภาชนะนี้ต้องสะอาด ภาชนะสะอาดขึ้นมาเราจะเข้าหมู่ได้ พอเข้าหมู่ได้แล้วนี่ความเป็นไปของเรามันมีความอบอุ่นนะ ดูลิ อุโบสถสามัคคี สามัคคีธรรม เวลาที่ถ้ามันไม่สะอาดบริสุทธิ์มันเป็นโมฆะ เป็นโมฆียะ มันเป็นไปหมดเลย แล้วเวรกรรมมันเกิดที่ไหน

เวลาเวรกรรมๆ ขึ้นมานะ เราไม่รู้ว่เวรกรรมมันเกิดมาจากอะไร ก็เวรกรรมเกิดมาจากความดื้อแพ่งของเรานี้แหละ เกิดจากความเห็นผิดของเรานี้แหละ เพราะเราเห็นผิด ถ้าเราเห็นผิดเราทำสิ่งใดไปมันผลทั้งนั้นนะ มันมีผลขึ้นไป เห็นไหม ดูลิ เวลาผู้ที่มีคุณธรรมในหัวใจจะไปอยู่ในป่าในเขา เวลาหลวงปู่ชอบนี่อยู่ที่เพชรบูรณ์ ท่านบอกท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน ท่านก็สวดมนต์ธรรมดาของท่าน ท่านทำวัตรสวดมนต์ เวลาท่านจะจากที่นั่นไป เทวดาเข้ามาในนิมิต

เลย ขอร้องๆ ให้ท่านอยู่นะ เพราะอะไร เวลาท่านอยู่นี้ร่มเย็นเป็นสุขไปหมดเลย เทวดา คும்ครองไปทั่ว เทวดานี้ เห็นไหม ในสามโลกธาตุ นี่ผลของวิญญูะ กามภพ รูปภพ อรูปภพ เขา ได้ความร่มเย็นเป็นสุข เขาได้ความอบอุ่นของเขา ทำไมเขาจะไม่สงวนรักษาของเขา ของดีใครก็ อยากรู้ได้ทั้งนั้น

ฉะนั้นเวลาท่านมีคุณธรรมของท่าน เห็นไหม เวลาท่านจะย้ายที่ เทวดามาขอร้องให้อยู่ ที่นี้ บอกว่าจะอยู่ทำไมนะ โอโฮ เขาบอก เวลาท่านทำวัตรสวดมนต์ อู้ฮู มันกังวานไปทั่ว มันมี ความร่มเย็นเป็นสุข มันอบอุ่นไปหมดเลย แล้วท่านจะย้ายไปมันว่าแห้ว พอจะย้ายจากที่ไปนะ มันเศร้าหมอง มันเฉาไปหมดเลย ขอให้ท่านอย่าไปได้ไหมๆ นี่พูดถึงว่าท่านองค์เดียวนะ แล้ว ถ้ามันมีหลายๆ องค์ขึ้นมาละ

ฉะนั้นเวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านมีคุณธรรมในใจของท่าน เห็นไหม เทวดา อินทร์ พรหมนี้ท่านปกป้องคุ้มครองดูแล ถ้าปกป้องคุ้มครองดูแลของท่านนะเป็นบุญกุศลของเขา เขา อยากรู้ได้ความร่มเย็นเป็นสุขของเขา เขาได้ความอบอุ่นของเขา แล้วถ้าพระครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม ลงอุโบสถสามัคคีๆ สามัคคีธรรมๆ เพื่อความสามัคคีธรรม จิตใจที่สูงกว่าจะตั้งจิตใจ ที่ต่ำกว่าขึ้นไป โอ้จิตใจที่ต่ำกว่ามันต้องพัฒนาของมัน มันต้องเปลี่ยนแปลงของมันสิ ถ้ามันไป เหนี่ยวรั้งๆ เห็นไหม มันเหนี่ยวรั้ง ถ้ามันทำตัวเอง แบบว่าเนาใน นี่เสียหายจากภายใน สิ่งใด ถ้ายังกลบเคลื่อนไว้ๆ เวนกรรมทั้งนั้น ถ้าสิ่งที่เวรกรรมๆ มันเกิดขึ้นๆ อย่างนี้ไง

ฉะนั้นเวลาทางโลก เขาที่ว่าโรครุคหิฉวยๆ เขาไปหยิบจับสิ่งใดขึ้นมาถ้าไม่มีใครไป จับเขาได้เขาก็รอดตัวไป มันก็เป็นการไปกระตุ้นโรคของเขาให้มันรุนแรงมากขึ้น แต่ถ้าเขาไป หาจิตแพทย์ จิตแพทย์แก้ไขของเขา เห็นไหม แก้ไขเขาเข้ามาให้เป็นปกติ แก้ไขเข้ามาให้ เคารพสิทธิ์ของคนอื่น ถ้ามันแก้ไขขึ้นมาเขาจะหายจากโรคนั้น ถ้าเขาหายจากโลกนั้น เขาจะ เป็นคนที่ปกติ เป็นคนที่ดีขึ้นๆ เห็นไหม นี่เป็นปกติของโลก

แต่ของเราๆ มาบวชเป็นพระ เราบวชเป็นพระ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้านี้ไม่มีกำมือในเรา แบบหมดเลย แบบหมดก็ยกให้หมดเลยๆ แต่ยกให้ด้วยการศึกษาไง เวลา มาบวชเป็นพระ เราเป็นพระด้วยอะไร เราบวชเป็นพระด้วยสมมุติใจ เรามาบวชเป็นพระ สมบูรณ์โดยความเป็นพระโดยธรรมวินัย นี่มีอุปัชฌาย์อาจารย์ยกเข้าหมู่มา ถ้ายกเข้าหมู่มาศีล ๒๒๗ เท่ากัน นี่ศึกษาแล้วแต่แต่ความเป็นมาของเรา เราก็คือเป็นมาด้วยธรรมวินัยนะ เราเป็นมา ด้วยการอุปสมบท เราเป็นมา เห็นไหม เรามาบวชเป็นพระแล้วนี่ ศีล ๒๒๗ มันเป็นมาตรฐาน มันเป็นมาตรฐานของพระเลย แล้วถ้าพระเรามีมาตรฐานอย่างนั้น เห็นไหม มาตรฐานของพระ นี่เป็นสมมุติสงฆ์ๆ ไง

แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นไปนี้ เราจะสร้างคุณงามความดีของเรา เห็นไหม ถ้าสร้างคุณงามความดีของเรา เป็นสงฆ์ที่สมบูรณ์ๆ แบบหลวงปู่ชอบ ท่านไปอยู่ที่ไหนเทวดา อินทร์ พรหม มีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข เรามองเห็นไหม เรามองโดยสถานะเห็นไหม หลวงปู่ชอบท่านมีโรคประจำตัวของท่าน ท่านไปไหนท่านจะไปไหนท่านต้องมีคนอุปฐาก ในทางโลก โลกเรามองต้องมีผู้อุปฐาก

แต่ในหัวใจของท่านละ ในหัวใจของท่านนี้แจ่มใส แจ่มแจ้ง สว่างไสวนี้มีสว่างไสวในใจของท่าน ท่านมีความสุขของท่าน ท่านจะนอนอยู่ที่ไหน มันจะเจ็บไข้ได้ป่วยยังงั้นท่านยิ้มตลอด เห็นไหม นี่แล้วเทวดา อินทร์ พรหม เขาได้ความร่มเย็นเป็นสุขจากคุณธรรมอย่างนั้น ถ้าจากคุณธรรมอย่างนั้น เห็นไหม มันเป็นความปรกติๆ ของท่าน แต่ของเราละ ของเราเห็นไหม ทางโลกของเขานี้ เห็นไหมโรคหยิบฉวยๆ ก็ไปเที่ยวหยิบฉวยของคนอื่นมา

นี่ก็เหมือนกัน เราบวชเป็นพระๆ ขึ้นมา ความจริงของเรามีไหม นี่ความจริงของเรามันอยู่ที่ไหน แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไม่มีกำมือในเรา ให้หมดแล้ว ให้หมดแต่เราหยิบฉวยไม่ได้ ให้หมดแต่ไม่เป็นของเราเลยใจ คึกขามาๆ เป็นความจำ ความจำเป็นสมบัติของโลก นี่ความจำของเราสู้คอมพิวเตอร์ไม่ได้ คอมพิวเตอร์ทุกสำนักเลยมันคอมพิวเตอร์เขาคีย์เข้าไปออกมาหมดเลย จะเอาอะไรก็ได้ จะศึกษาข้อใดก็ได้ นี่ถ้าสงสัยกตเลย กตลงมานั้นก็ออกมาหมด ออกมาก็ตอบสนองถึงความสงสัย ความสงสัยที่ว่าจำผิดจำถูกเท่านั้นเอง แต่เนื้อหาสาระข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ศีล สมาธิเป็นอย่างไร สมาธิในหัวใจของเราสิ่งที่เป็นความสงบระงับขึ้นมาจะเป็นอย่างไร สมาธิก็เป็นตัวอักษรอย่างนั้นใช้ไหม นั่นมันชื่อ เราศึกษาๆ ปริยัตินี้เราศึกษาแต่ชื่อของธรรมวินัย แต่ความเป็นจริงมันไม่มี

ถ้าความเป็นจริงมันมีขึ้นมา เห็นไหม เราตั้งใจของเรา เวลาการปฏิบัติแล้วนี้ ฉันอาหารแล้วทำกตกิจเสร็จแล้วผู้ที่ได้สมาธิก็เข้าสู่โคนไม้ เข้าสู่เรือนว่างทำสมาธิของตน ผู้ที่มีปัญญาของตนค้นคว้าหรือค้นเข้ามาในใจของเราขึ้นมา ทดสอบขึ้นมาสิ ทำขึ้นมาสิ ถ้าทำขึ้นมาสิ แล้วมันจะเป็นความจริงของเราๆ อย่างนี้เป็นการหยิบฉวยไหม หยิบฉวยคือมันไปหยิบฉวยขึ้นมา เหมือนการเรียนปริยัตินะไปหยิบฉวย หยิบฉวยขึ้นมาเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าความจริงๆ มันไม่ได้หยิบฉวย มันทำขึ้นมา

การปฏิบัติๆ ศีล สมาธิ ปัญญา เกิดในภาคปฏิบัติใจ ความปรกติของใจๆ ใจเป็นปรกติไหม ใจของเราไม่ต้องให้คนมาบอกหรือใจของเราไม่ต้องให้คนอื่นบอกหรือ มันดีนร มันชวนชวย นี่ชวนชวยๆ เอาแต่ฟืนแต่ไฟไฟ ชวนชวยเอาแต่กิเลสตัดทอนความทะยานอยาก ใจ เวลาได้ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันควรจะได้ธรรมวินัยอย่างนั้น

ขึ้นมา มันกลับไม่ได้ มันกลับไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันไปหยิบฉวยไง หยิบฉวยมา มันไม่เป็นความจริงใจ

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม ดูลิ เขาต้องกลับมาให้เป็นปรกติของใจๆ เราก็กลับมาทำความสงบของใจเรานี่ไง ถ้ากลับมาทำความสงบของใจ นี่ละตัวตนของเรา นี่ละสถานะนี้ สัมมาสมาธิ ฐิติจิต ถ้าฐิติจิตมันขึ้นมาแล้วเราจะชวนชวยอะไร เราจะเริ่มต้นอะไร จะเริ่มต้นจากตรงนี้ ก่อนหน้านั้นเป็นความจำๆ นะ อยู่ที่อำนาจวาสนาของคน คนเราเห็นไหม ดูลิ คนที่ปัญญาดี เห็นไหม ปัญญาดี ศึกษาสิ่งใดเขาก็มีปัญญาของเขา วิเคราะห์วิจัยของเขา คนที่ปัญญาทึบนี้ปัญญาปานกลาง พอศึกษามาเขาต้องปากกัดตีนถีบเพื่อจะทรงจำให้ได้ ทรงจำให้ได้ๆ

หลงตาทำนองพูดเอง เวลาทำนองหนังสือ ท่องจนสมองนี่ตื้อไปหมดเลย ทึบไปหมดเลย คิดอะไรไม่ออกเลย เวลาเป็นความจำ การศึกษาเป็นความจำนี้ ความจำเป็นความจำมา จำมาถ้ามีสติปัญญานะจำมานะเขาจำมานี้ ปริยัตินี้มันเป็นการศึกษาๆ ให้เกิดมีสติปัญญา เกิดสติปัญญาแล้วให้ทดสอบลิ ให้ชวนชวยการกระทำขึ้นมาให้มันเป็นความจริงขึ้นมาสิ ใอันมันขึ้นมานี้ แม้แต่ชื่อก็มาเถียงกัน ไปจำชื่อธรรมะมาแล้วก็มาเถียงกัน แล้วมาเถียงกันแล้วได้อะไร ขึ้นมานี้ ไปหยิบฉวยมาแล้วยังไม่รู้ว่าหยิบฉวยนะ ต่างคนต่างทัญญูมานะว่าของฉันถูกๆ มันมีอะไรเป็นของฉัน ไม่มีอะไรเป็นของฉันสักอย่างหนึ่ง ไปทรงจำมาๆ หยิบฉวยมาทั้งนั้นนะ มันไม่เป็นความจริงสักอันหนึ่ง

แต่ถ้าเป็นความจริงมา ต่างคนต่างเงียบ ครูบาอาจารย์ของเรา เวลาทำนธมฺมสากจฺจนา เอตมฺมุขฺมฺมุตฺตมฺ เห็นไหม ใครทำสมาธิได้ ได้มากได้น้อยแค่ไหน สมาธิของบางองค์ทำสมาธิแล้วรักษาสมาธิได้ดี บางองค์ได้สมาธิเป็นครั้งเป็นคราวแล้วกว่าจะได้สมาธิแต่ละครั้งแต่ละคราวนะ ต้องลงทุนลงแรงมากกว่าคนอื่น ต้องอดนอนผ่อนอาหาร ต้องต่อสู้เต็มที่เลย กว่าจิตมันจะสงบเป็นครั้งเป็นคราว แล้วถ้าจิตมันสงบแล้ว เห็นไหม ถ้ามันติด้าน ก็เลสมันติด้าน ก็เลสมันหนานะ มันพลิกมันแพลงนะมันเข้าได้ยากมาก พอมันเคยได้ขึ้นมาทีหนึ่งนะมันก็เอาสิ่งนั้นมาเข้าใจ เคยได้อย่างนั้นจะเอาอย่างนั้น จะเอาอย่างนั้นมันได้มาจากอะไรละ จะเอาอย่างนั้นมันได้มาจากเหตุ มันได้มาจากคำบริกรรม มันได้มาจากสติปัญญาอบรมสมาธิ มันได้จากเราตั้งสติแล้วเราชวนชวยของเรา

สิ่งที่ได้มามันได้มาแต่เหตุ แล้วเราไม่ได้ดูการกระทำเราเลยเธอ เรามันน่าเศร้าใจนะๆ ถ้าเรากระทำด้วยความรุนแรง นี่เราต้องลงทุนลงแรงขนาดนี้ มันถึงจะเอาจิตของเราได้อยู่นี่ อ้อฮือ ทำไมเราต้องลงทุนลงแรงขนาดนี้ละ ขิปปาภิญญาๆ ที่ผู้ที่ทำนปฏิบัติงาย ท่านทำของท่านได้ เห็นไหม ทำไมเขาทำได้ละ เขาทำได้เพราะเขาสร้างของเขามา เขาได้สร้างบุญกุศลของเขา

มา เขาทำของเขา มา นั่นคืออำนาจวาสนาของเขา เราฟังไว้เป็นเครื่องประดับใจแต่เราไม่ทำแบบนั้น เพราะเราทำแบบนั้นเราจะเข้าสู่สมาธิไม่ได้ เราทำอย่างนั้นนะมันผิวเผินเกินไป มันเบาบางเกินไป คำว่าผิวเผิน ๆ เพราะจิตใจเรามันหยาบ จิตใจของเขาเขาทำของเขาได้ ถ้าเขาได้ตามความเป็นจริงสัมมาทิฏฐินะ เขาไม่ได้ตามความเพ้อเจ้อนะ

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติด้วยความเพ้อเจ้อนี้มันเป็นสัญญาอารมณ์ทั้งนั้น สัญญาอารมณ์เอาสัญญาอารมณ์มาคุยกัน ทั้ง ๆ ที่การศึกษาของเรา ที่ว่ามันเป็นภาคปริยัติ ๆ ไปหยิบฉวยมาแล้วนี้ มันก็เป็นภัยกับเราอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว เป็นภัยกับเราส่วนหนึ่งเพราะเราเข้าใจว่าสิ่งนั้นเป็นสมบัติของเรา ๆ สิ่งที่เป็นสมบัติของเรา แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ เราจะบังคับใจของเราให้เข้าสู่สมบัตินั้น เพราะเราเข้าใจว่าสิ่งนั้นเป็นสมบัติ สิ่งนั้นเป็นความจริง แล้วใจของเรามันไม่เป็น เราบังคับให้จิตใจเราเข้าไปแบบนั้นนะ นี่ไง ที่ว่าเราศึกษามา สิ่งใดที่เรารู้แล้ว ที่มันจะเป็นตัณหาซ้อนตัณหา ที่มันจะเป็นโทษกับการปฏิบัติ มันเป็นโทษกับการปฏิบัติแบบนี้

ฉะนั้นเวลาเราฟังสิ่งใดมาเป็นคตินิยามแล้ว เราฟังไว้แล้ว เราฟังไว้เป็นคตินิยาม นี่เป็นสมบัติของเขา ๆ ถ้าเขาทำได้จริง แล้วถ้าเขาทำได้จริงมันจะมีครูบาอาจารย์เป็นผู้ที่ตรวจสอบ ถ้าเขาทำได้จริงครูบาอาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่ตรวจสอบว่าทำได้จริงหรือไม่ได้จริง

แต่เขาบอกว่าเขาได้จริง ๆ เห็นไหม โรคหยิบฉวยมันเป็นโรคทางโลกนะ แต่ถ้าเป็นธรรมเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเขาเรียกโรคกิเลส กิเลสตัดความทะยานอยากมันปิดหูปิดตา พอปิดหูปิดตาขึ้นมาแล้วทำอะไรแล้วมันว่าสิ่งนั้นเป็นความจริง ๆ ความจริงวุฒิกวามันมีแค่นั้นไง แล้วทำเป็นความจริง ๆ แล้วพยายามบอกว่า นี่พุทธพจน์ ๆ ก็นี่ก็ศึกษามา ๆ แล้วบอกว่าจะสร้างภาพสร้างใจให้เราเป็นแบบนั้น

แต่มันไม่เป็น มันไม่เป็นหรอก มันไม่เป็นตรงไหน มันไม่เป็นเพราะว่าปัจจัยตั้ง สันติทวิโกมันไม่มี ถ้าปัจจัยตั้ง สันติทวิโกมันมีนะ มันมีความสุข ๆ มันเข้าใจ ถ้ามันมีความสุข เห็นไหม ดูสิ คนที่ประพฤติปฏิบัติมานี้ เด็กของเราลูกหลานของเราถ้ามันผิดพลาดของมันไปนี้ โดยความไม่รู้เท่ามันก็เถียงกันเต็มที่เลย แต่ถ้าวันไหนเขาเข้าใจเขาผิดนะ เขารู้ตัวว่าเขาผิด ความเถียงมันจะเบาลงจนกว่าในใจของเขาจะสำนึกได้เลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราประพฤติปฏิบัติของเรา หัวใจของเราถ้ามันเป็นจริง ๆ มันรู้ที่อยู่อะไรผิดอะไรถูก แต่ถ้ามันยังเทียบไม่ได้ว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก เห็นไหม เวลาทำเข้ามานี้ ว่าง ๆ ว่าง ๆ ว่างอะไร อะไรว่าง ตอไม้มันก็ว้าง วัตถุนี้มันไม่เคยทุกข์เคยยากกับใครเลย แล้วมันได้อะไรมา มันไม่มีชีวิตจิตใจ

แต่จิตของเรามีคุณค่า ธาตุรู้ณะ ธาตุรู้ณี่มีคุณค่ามาก ปฏิสนธิจิตๆ อวิชชามันครอบงำมันอยู่ เวลาครอบงำมันอยู่มันไม่รู้อะไรเลย เวลาพูดถึงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไปอยู่ที่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปอยู่ที่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วใจเราละ ใจเราอยู่ไหน นี่ศึกษามาๆ มันเป็นความจำ ความจำมันส่งออกอย่างนี้ มันส่งออกไปจำ มันจำมาโดยชั้น ๕ ส่งออกไปจำ แล้วชั้น ๕ มันมาจากไหน ชั้น ๕ มาจากจิต แล้วจิตมันมาอยู่ไหน จิตมันไม่รู้จักตัวมันเองไง

แต่ถ้าเรามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านฝึกหัดของท่านมา เห็นไหม นี่ฝึกหัดของท่านมา เสร็จท่านมีคุณธรรมในใจของท่านมา ท่านถึงวางข้อวัตรปฏิบัติ วางข้อวัตรปฏิบัติให้เรา รักษาใจของเรา ถ้าเราภาวนาไม่เป็น ข้อวัตรปฏิบัติเขาเรียกเครื่องอยู่ คำว่าเครื่องอยู่ ดูลิอาหารที่เราจะฉัน เห็นไหม ฉันในบาตร บาตรนั้นเป็นที่บรรจุอาหาร ถ้ามันไม่มีบาตร ถ้าไม่มีบริวาร ๘ เราจะเป็พระไม่ได้ เราจะเป็พระได้เราต้องมีบริวาร ๘ อาหารต้องอยู่ในบาตร

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่ามันเป็นธรรมๆ มันอยู่ไหน มันมีอะไรเป็นเครื่องอยู่นะ ถ้ามันไม่มีเครื่องอยู่ มีข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม บาตรเขาเอาไว้ใส่อาหาร เวลาธุดงค์เขาเอาไว้ใส่ผ้า บริวารไว้ใส่ในบาตรเวลาเดินธุดงค์ เวลาบิณฑบาตก็บิณฑบาตตกบาตรมา มันเป็นการภาชนะที่ไว้เดินทาง เอาไว้ใส่อาหารมา

นี่ก็เหมือนกัน ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม เป็นเครื่องอยู่ของหัวใจๆ หัวใจที่มันเร่ร้อน หัวใจที่มันไม่มีหลักนี้ ข้อวัตรปฏิบัตินี้เป็นเครื่องอยู่ๆ จนรักษามันๆ คนที่เขามีสติมีปัญญาเขาเห็นประโยชน์กับมัน ครูบาอาจารย์ท่านเห็นประโยชน์กับมันนะ เวลาเราเคลื่อนไหว เวลาทำข้อวัตรนี้มีสติปัญญาไหม ถ้ามีสติปัญญามันจะไม่มี ความผิดพลาด ทำสิ่งใดจะทำเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อย

แต่ถ้ามันทำสักแต่ว่าทำนี่ ทำทั้งๆ ขว้างๆ ทำพอให้มันเสร็จ ทำไปโดยที่จิตมันหยาบบางคนไม่ได้ทำอย่างนั้นเลย ลักไก่เลย ไ้ลักไก่ให้หมู่คณะทำ ตัวเองไม่ทำ พอไม่ทำก็ว่าทำแล้วๆ เขาทำแล้ว เขาทำไม่ใช่เราทำไง นี่พอว่าเขาทำแล้วๆ เสร็จแล้วนี้ด้วยความภูมิใจๆ ว่าเรามีความสามารถ นี่หยิบฉวยมาแล้ว หยิบฉวยมาแล้วมันเป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใ้ไปหยิบฉวยมาแล้วยังมาทำลายตนเองอีก ทำลายตนทำลายให้มันว่างเปล่าไปทำลายตนให้มันไม่มีหลักเกณฑ์ใจ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่าน เห็นไหม ท่านมีข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ เป็นเครื่องอยู่ขึ้นมาะ ท่านมีสติ สติสมบูรณ์ของท่าน ท่านทำสิ่งใดสติสมบูรณ์ของท่าน เวลาเข้า

ทางจงกรมนั่งสมาธิขึ้นมาจิตมันสงบระงับเข้ามา นั้นนะเป็นสมบัติของท่านๆ ไม่ได้หยิบฉวย เป็นปัจฉัตตัง เป็นสันทิฏฐิโก เกิดที่จิต

คนเราเกิดมานี้ปฏิสนธิจิต เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มาเกิดเป็นมนุษย์จะรู้ตัวหรือไม่ รู้ตัวก็แล้วแต่ อยู่ในครรภ์นะ ๙ เดือนมันรู้ตัวตลอดละ แต่รู้ตัวแบบทารก นี่เด็กในครรภ์ไม่รู้ตัว ได้อย่างไร พ่อแม่กินของเผ็ดทำไมมันดิ้นรนอยู่ในครรภ์ มันไม่รู้ตัวได้อย่างไร มันรู้ตัวโดยสถานะนั้นนะ เกิดมาเป็นทารก เห็นไหม นี่ก็เหมือนกันไร้เดียงสา นี่มันไม่รู้ตัวหรือไร้เดียงสา ไม่รู้ตัวมันเรียกร้องทำไม มันร้องให้ทำไม แต่มันเรียกร้อง ร้องให้ ในฐานะของความไร้เดียงสา มันยังช่วยตัวเองไม่ได้

เวลาเราโตขึ้นมาเป็นวัยทำงาน นี่สมบูรณ์แล้ว เวลาวัยทำงานแล้วเราสุขภาพไปละ เห็นไหม ผู้สุขภาพ นี่รู้ทันทั้งนั้นละ แต่ทำอะไรไม่ได้แต่รู้ ได้แต่มองตาปริบๆ ใจ ถ้ามันเป็นความจริงๆ อย่างนี้ นี่ปฏิสนธิจิตๆ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี่มันพัฒนาของมันขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงของมันขึ้นมา ถ้ามันไม่เป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม ส่งออก หยิบฉวยมาแล้วยังมาทำลายโอกาสของตนนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ เห็นไหม ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ศึกษามาให้ปฏิบัติ แล้วอย่างพระกรรมฐานนี้ อย่างครูบาอาจารย์ของเรา เวลาที่ท่านบวชแล้วนี้ ท่านบวชเพื่อปฏิบัติเลย เวลาบวชปฏิบัติอยู่กับครูบาอาจารย์มา เห็นไหม ก่อนที่จะบวชต้องเป็นปะชวามาก่อน ต้องเย็บผ้าเป็น ต้องท่องปาฏิโมกข์ได้ต่างๆ นี่ มันพร้อมมาแล้ว นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอกท่องปาฏิโมกข์ได้เปล่า นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอกเย็บผ้าได้เป็นหรือเปล่า นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก สิ่งที่ข้อวัตรปฏิบัติรู้ได้หมดหรือเปล่า

ไม่รู้เลย แต่ศึกษามาๆ ไม่มีรู้เลย แล้วจะบอกว่ากรรมฐานไม่มีการศึกษาๆ ไร่ศึกษาๆ ด้วยการกระทำเลย ฝ่ายผลิตๆ ฝ่ายผลิตผลิตขึ้นมาเลย ฝ่ายบัญญัติๆ การศึกษาเรื่องของเขา เราทำได้หมด แล้วทำได้หมดแล้วนี่แล้วฝ่ายผลิตผลิตขึ้นมาให้ได้ ปาฏิโมกข์ก็ท่องได้ เย็บผ้าก็เป็น ตัมน้ำ สู้ผ้า ย้อมผ้าได้ทั้งนั้น รังดมรังดมถักได้หมดทำได้หมด นี่ไง ที่เขาศึกษามากก็ศึกษามา เพื่อเหตุนี้แหละ ไปดูตำราเรียนก็เรียนเรื่องนี้แหละ แล้วเรียนขึ้นมาไอ้เราไม่มีวุฒิเลยแต่เราทำได้หมด นี่พูดถึงว่าครูบาอาจารย์ของเราข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม ข้อวัตรเป็นการฝึกฝนๆ ข้อวัตรปฏิบัติภาชนะฝึกหัวใจของเรา

การกระทำนี้มันไม่สูญเปล่า การกระทำนี้เป็นการดัดแปลงหัวใจ หัวใจที่มันหยาบ หัวใจของคนที่ไม่เห็นประโยชน์กับมันเลย ไม่เห็นประโยชน์กับมันใจ แต่จริงๆ มันเป็นประโยชน์ มัน

เป็นประโยชน์เพราะอะไร มันเป็นประโยชน์ เห็นไหม ดูลิ อย่างภาชนะอะไรต่างๆ ที่เขาต้องการของละเอียดเขาจะมีกระซอน เขาก็มีกรองขึ้นมาให้สิ่งนั้นละเอียดขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจที่หยาบๆ ก็คิดเข้าข้างตนทั้งนั้น หยิบฉวยเอา หยิบฉวยขึ้นมา มันเป็นการทุจริตอยู่แล้ว แต่นี้ในสมัยปัจจุบันมีกฎหมายลิขสิทธิ์ แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เผยแผ่ธรรมๆ ไม่หวังสิ่งใดทั้งสิ้น พยายามอยากให้เขารับรู้ด้วย แล้วเวลาศึกษามาแล้วนี่มันเป็นข้อเท็จจริงๆ โดยสัจจะ โดยความจริง ว่าความจำนเป็นอย่างนี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านศึกษามา ท่านตรัสรู้มาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านเป็นศาสดา เป็นครูเอกของโลก ท่านจะไม่เข้าใจเรื่องวิถิแห่งจิตได้อย่างไร ท่านเข้าใจวิถิแห่งจิต ท่านเข้าใจเรื่องกิเลสตัดทอนความทะยานอยาก เวลาท่านดำรงชีพอยู่ เห็นไหม มารดลใจๆ มาตลอด นี่นิพพานมันตึ้นนักก็ตายไปสิ อยู่ทำไมๆ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจของเราไม่ได้อีกเลย ไม่ได้อีกเลย” แต่สอุปาทิเสสนิพพานเศษส่วนที่เหลือใจ เศษส่วนธาตุ ๔ และขันธ ๕ นี่เป็นเศษทิ้ง เศษทิ้งของหัวใจที่เป็นธรรม

ฉะนั้นสิ่งนี้มันเศษของกรรม พระโมคคัลลานะโดนโจรทุบตายก็เศษของกรรม คนเรามันมีเศษของกรรมไป เศษของกรรมคือว่าสิ่งที่ทำมามันยังมีเป้าหมายอยู่ มันยังมีสถานที่ต้องได้อยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปนิพพาน “อานนท์ เรากระหายน้ำเหลือเกิน ตักน้ำมาให้เราฉันหน่อยเถิด” นั่นนะนั่นก็เศษ เศษของเศษกรรม แต่ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุดยอด เพียงแต่ว่าในเมื่อมหาบุรุษจะเดินไปนิพพานเทศน์สอนไปตลอดทาง เวลามันเหนื่อยล้าขึ้นมามันก็แค่ต้องการน้ำเพื่อบรรเทาความกระหายเท่านั้นเอง

นี่ไง พูดถึงว่าถ้ามันมีเศษส่วนของกรรมนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เรื่องอย่างนี้ไม่รู้แล้วจะเป็นศาสดาอย่างไร ฉะนั้นวางธรรมวินัยนะ วางภาคปริยัติ ไร่ศึกษาๆ ท่านก็รู้อยู่แล้ว เห็นไหม วินัยธร ธรรมกถึก นี่ผู้ที่วินัยธรก็ทรงจำคำเทศน์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ที่ไหน วางธรรมวินัยที่ไหน ก็ทรงจำกันมา ท่องบ่นกันมานะๆ แล้วนี่นี่นี่การศึกษาๆ ก็ท่องจำกันมา

เวลาปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม ปฏิบัติขึ้นมาแล้วบอกกรรมฐานไม่มีการศึกษาๆ ไม่มีการศึกษาทำไมมันทำได้ละ ไม่มีการศึกษาทำไมถึงรู้เรื่องธรรมวินัยละ ทำไมเคารพธรรมวินัยละ การเคารพนั่นคือเคารพตนเอง การเคารพนั่นคือเคารพพุทธะ พุทธะผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เราเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เราเชื่อสัตย์ ผู้ใดถ้าเชื่อสัตย์กับธรรมะ ผู้นั้นจะ

มีคุณธรรมในหัวใจ ผู้ใดที่คิดโกง หยิบฉวย ตู้อเอา มันก็ได้แต่กิเลสใจ ได้แต่กิเลสต้นหาความ
ทะยานอยาก มันไม่ได้ความจริงเลย ถ้าได้ความจริงนะ วางให้หมด การศึกษาธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษามา เวลาประพฤติปฏิบัติวางไว้

เพราะถ้าเอาการศึกษานั้นเป็นที่ตั้ง เวลาปฏิบัติไปมันจะสร้างภาพ การสร้างภาพนั้นจะ
ทำให้เราปฏิบัติได้ยาก การสร้างภาพๆ กิเลสไม่ต้องไปยุไปแหย่มันก็พวยอยู่ในใจอยู่แล้ว อันนี้ไป
เอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อการเผยแผ่ธรรม เพื่อให้เขาศึกษามา เพื่อ
ประพฤติปฏิบัติ แต่เวลาเราปฏิบัติตันไปเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา
ตอบโจทก์ ไปเป็นผล เป็นเป้า แล้ววิธีการละ แล้วเวลาปฏิบัติละ

แต่ถ้าเราปฏิบัติไป เห็นไหม เวลาปฏิบัติไปมันก็อยู่ที่อำนาจวาสนาของคน นี่จิตมันจะ
สงบระงับเข้ามาอย่างไรมันจะเกิดความสงสัย ทุกคนเวลามีกิเลสต้นหาความทะยานอยากมันจะ
ให้คะแนนตัวเองมากขึ้น เวลาให้คะแนนตัวเองมากขึ้น แล้วมันอยู่ที่วุฒิภาวะ วุฒิภาวะของคน
อ่อนด้อย เวลามันเป็นอะไรยับยั้งๆ โอ้อโฮ มันให้ค่ากันจนไปเตลิดเปิดเปิง หลวงปู่มันจิตสงบ
ขนาดไหน เอ้ มันใช่หรือไม่ใช่ เวลาจิตสงบแล้วเห็นพิจารณากายออกมาแล้วทำไมมันปรกติ
ทำไมมันเป็นอย่างนี้ๆ นี่คนที่มีอำนาจวาสนานะ สิ่งใดที่จะเกิดขึ้นเรารู้แล้วทดสอบ ทดสอบ
จริงหรือไม่จริง จริงหรือไม่จริง

พอมันไม่จริง เวลาท่านมาลาพระโพธิสัตว์ของท่าน เวลาท่านทำความสงบของใจเข้าไป
ไปจับกายได้ การพิจารณาของท่าน โอ้ย มันสำรอก มันคาย มันสำรอก เรานี้รู้ได้เอง รู้จักหัวใจ
ทั้งหมด เวลาเราทำความสงบของใจ มันสงบลงคือมันขี้เกียจมันปล่อย มันดื้อมันด้น มันไม่ทำ
แล้วมันก็วางเฉย โอ้อโฮ ว่างๆ ว่างๆ อะไรนั้นนะ มันไม่มีอะไรขึ้นมาเป็นขึ้นเป็นอันเลย

แต่ถ้าคำบริกรรมของมันเข้ามานะ พอจิตมันละเอียดขึ้นมาไม่ใช่ว่างๆ อย่างนั้น มันมี
พลังงานของมัน มันมีพลังงาน มีความรู้สึกของมัน มันมีความสุขของมัน มันมีความสุขของมัน
เห็นไหม นี่ชณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อธิปนาสมาธินะ แล้วสมาธิมันเกิดขึ้น ศีล สมาธิ ปัญญา
เวลาจิต แค้จิตเป็นสมาธินี้มันจะเชื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย คนที่ไม่
เคยพบไม่เคยเห็นมันไม่รู้จัก ท่องจำมาขนาดไหนนะมันอยู่ที่อารมณ์ วันไหนอารมณ์ตัวเองดีนะ
โอ้ยสุดยอด วันไหนอารมณ์ตัวเองกระตือรือร้นมาก ให้ท่องจำขนาดไหนก็เอาไม่อยู่
เป็นไปไม่ได้ เวลากิเลสมันมีกำลังขึ้นมาแล้วนี่มันกระพือหัวใจแล้วนี่เอาไม่อยู่

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ของเรา เห็นไหม มันเป็นความจริงของเรา เรามีสติ สติด้วยยัง
มัน ในคำบริกรรม เห็นไหม คำบริกรรม บริกรรมให้มันละเอียดขึ้น พอเราจิตที่มันละเอียดแล้ว

ละเอียดยังอยู่กับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ มันไม่ไปเสพอารมณ์อย่างนั้น
หรงก มันไม่ไปเสพสัญญาตักทาคความทะยานอยากอย่างนั้น มันปล่อยวางหมดๆ พอมันสงบ
ลงแล้วกิเลสตามไม่ทัน กิเลสตามจิตดวงนี้ไม่ทัน จิตนี้สงบลงก่อน

พอจิตสงบลงไปแล้วเวลามันคายตัวออกมา คายตัวออกมาเรามีคำบริกรรมต่อเนื่อง
ไปๆ อันนี้ไม่ใช่หยิบฉวย มันเกิดจากการกระทำ มันเกิดจากเราๆ เกิดจากจิตที่เราทำนี่ ถ้าจิต
มันทำได้ มันถึงจะเป็นไปได้ มันถึงเป็นความจริง

จิตมันเป็นไปไม่ได้ จิตมันเป็นไปไม่ได้ เห็นไหม ดูลิ ด้วยกิเลสตักทาคความทะยานอยาก
ด้วยวุฒิภาวะของคน ทางโลก เห็นไหม ไ้อโรคหยิบฉวยนี้มันไปหยิบของเขา แต่ไ้อโรคกิเลสนี้สิ
มันตู่ มันตู่แล้วไปยึดของเขามาเป็นของเราทั้งหมดใจ ยึดของเขาๆ ของใคร ของเขาของที่จำมา
สิ่งที่จำมา สิ่งที่ไต่ยินไต่ฟังมา สิ่งที่ไต่ยินไต่ฟังมานี้มันเป็นอำนาจาสนาของเราละ

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญขึ้นอีกหนหนึ่งกลางกึ่ง
พุทธกาลๆ มันมีครูบาอาจารย์ของเราท่านมาประพฤติปฏิบัติไ้ แล้วเวลาครูบาอาจารย์ของเรา
ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านเทศนาว่าการมา ไต่ยินไต่ฟังมานั้นนะ
เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวง
ตาท่านพูดเอง เราฟังเทศน์เจ้าฟ้าเจ้าคุณรู้เรื่องหมดเลย พอไปฟังเทศน์หลวงปู่มั่นครั้งแรกฟัง
ไม่รู้เรื่อง แต่มันยังเดชะด้วยบุญกุศลไม่เคยติเตียนท่านเลย

ท่านศึกษาเป็นมหา ฟังเทศน์เจ้าฟ้าเจ้าคุณรู้เรื่องหมดเพราะ เพราะเขาอ่านหนังสือ เขา
เอาอ่านหนังสือมาอ่านให้ฟัง เพราะตัวเองก็ศึกษามากก็ศึกษาหนังสือมาเหมือนกัน ทำไมจะไม่
เข้าใจ เวลาไปเจอหลวงปู่มั่นท่านพูดถึงประสบการณ์ในใจของท่านง แต่เดชะ ไม่เคยโทษท่าน
โทษเราเองๆ แล้วฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนเริ่มมีแนวทาง ตอนนีฟังเป็น

พอฟังเทศน์ๆ แคฟังเทศน์เป็นไม่เป็น นี่เห็นไหม ดูลิ เวลากรรมฐานเราเนี่ยเวลาเทศน์เขา
บอกเลยมันไม่เหมือนบาลีๆ ก็บาลีมันเป็นความจำ จำสิ่งนั้นมาแล้วมาขยายความ แต่ถ้าเป็น
ความจริงๆ ก็บาลีก็ศึกษามาๆ ให้ปฏิบัติเนี่ย ปรียัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้ามันเป็นความจริงๆ เห็น
ไหม ถ้าปฏิบัติ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันจะเป็นความจริงในใจของเรา ที่เรามาปฏิบัติกัน
ปฏิบัติกันก็เพื่อเหตุนี้ไ้ นี้ฟังธรรมๆ ก็ตรงนี้ไ้

ศึกษานี้มีความจำเป็นไหม ศึกษาปรียัติ ถ้าไม่ศึกษาเลยเนี่ยแนวทาง ในแนวทางเวลาธมม
สากจจา ถ้าคุยกันโดยธรรมวินัย เห็นไหม เขาคุยกันโดยบาลีนั่นแหละ คุยกันโดยพุทธพจน์นั้น
แหละเป็นหลัก ไม่ให้ใครออกนอกกลุ่มนอทาง แต่เวลาปฏิบัติเนี่ยมันต้องเปิดกว้าง คิดนอกกรอบ

ไฉน คิดนอกกรอบ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สาธุ แต่ปฏิบัติให้มันเป็นจริงขึ้นมา คีล สมาธิ ปัญญาให้มันเป็นจริงขึ้นมา พอมันเป็นจริงขึ้นมา สาธุ ไม่มีใครมีปัญญาเลอเลิศเหนือกว่าครูบาอาจารย์หรอก ไม่มีใครที่มีสติปัญญาเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรอก ไม่มีทาง เพียงแต่มันรู้ดีไปก่อนไง มันไปหยิบไปฉวยมานะ ไปหยิบไปฉวยมานะมันเป็นกิเลสทั้งนั้นนะ มันไม่เป็นความจริง ให้มันเป็นความจริงขึ้นมาเถอะ

เวลาหลวงปู่มัน เวลาหลวงตาท่านบรรลุนิพพานของท่าน เห็นไหม ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านรู้ได้อย่างไร ท่านรู้ได้อย่างไร กราบแล้วกราบเล่า กราบ นั้นนะมันกราบอะไรนะ หัวใจคนที่ประพฤติปฏิบัตินะ หัวใจคนที่เป็นพระ หัวใจคนที่เป็นชาวพุทธไม่เคารพศานตาก็ไปเคารพใคร แล้วการเคารพนั้นเคารพจากหัวใจด้วย ไม่ใช่เสแสร้ง การเคารพด้วยการเสแสร้ง อวดเขา แต่ครูบาอาจารย์ท่านเคารพจากหัวใจนะ การเคารพจากหัวใจนี้ เห็นไหม นี่เคารพธรรมวินัย ธรรมวินัยเป็นศานตาของเรา ถ้ามันเคารพแล้วนี้ประพฤตินอนอยู่ในธรรมอยู่ในวินัย ประพฤตินอนอยู่ในธรรมอยู่ในวินัย เอวัง